Bestuurlijk Overleg Stad-Stadsdelen portefeuilles Openbare Ruimte, Groen, Dierenwelzijn en Reiniging

Agendapunt en naam indienende portefeuillehouder
• Adviesaanvraag beleidskader 'Ruimte voor de voetganger' • Ingebracht door wethouder Ivens

Onderwerp
• Bespreken van beleidskader 'Ruimte voor de voetganger' en eventuele vragen / opmerkingen die vanuit de stadsdelen naar voren komen gedurende het adviestraject.

Doel agendering
• Ter bespreking

Gevraagde beslissing
1. **Kennis te nemen van het beleidskader 'Ruimte voor de voetganger' zoals dat op 18 februari aan de stadsdelen is aangeboden voor advies, met als belangrijkste punten:** a. Het beleidskader stelt als absolute ondergrens overal 1,80m vrije doorloopruimte voor de voetganger vast. Gewenst is overal minimaal 2,00m en op drukke routes wordt méér ruimte voor de voetganger voorgeschreven. b. Het beleidskader wordt na vaststelling toegepast op alle herinrichtingsprojecten in de stad en bij het uitvoeren van tussentijdse wijzigingen in de inrichting. c. Het beleidskader leidt ertoe dat de nadere regels voor terrassen en winkeluitstallingen in de stadsdelen herzien moeten worden. 2. **Eventuele vragen en opmerkingen die tijdens het adviestraject in de stadsdelen zijn opgekomen te bespreken op het BOSS.**

Samenvatting
<u>AD 1 Kennis te nemen van het beleidskader 'Ruimte voor de voetganger' zoals dat op 18 februari aan de stadsdelen is aangeboden voor advies.</u> Sinds enkele jaren is er in de maatschappij, de gemeenteraad en het beleid een groeiende aandacht voor het belang van de voetganger. Zo werd in 2011 het initiatiefvoorstel 'De Voetganger Keizer – meer ruimte voor de Amsterdamse tweevoeter' aangenomen in de raad. In 2017 werd het belang van de voetganger ook beleidsmatig verankerd door in het Beleidskader Verkeersnetten een hoofd- en plusnet voetganger vast te stellen. Op deze netten wordt bij herinrichting het belang van de voetganger zwaarder gewogen in relatie tot andere functies en modaliteiten. Een volgende stap om het belang voor de voetganger te borgen, is het bestuurlijk vaststellen van normen voor de minimaal benodigde ruimte voor de voetganger. Daarmee kan de norm ook ten grondslag gelegd worden aan het vergunnen van terrassen, winkeluitstallingen en andere objecten van derden in de openbare ruimte. Met dat doel is bijgevoegd 'Beleidskader Ruimte voor de Voetganger' opgesteld. Dit beleidskader is een nadere uitwerking van de al bestaande ambtelijke Leidraad

Voetgangersruimte die in 2018 is opgenomen in de Leidraad CVC.

AD 1a Het beleidskader stelt als absolute ondergrens overal 1,80m vrije doorloopruimte voor de voetganger vast. Gewenst is overal 2,00m en op drukke routes wordt méér ruimte voor de voetganger voorgeschreven.
Het nieuwe voetgangersbeleid gaat uit van 3 breedte-categorieën, afhankelijk van het straattype en de piekdrukte van voetgangers. De absolute ondergrens voor de laagste categorie is overal 1,80 meter vrije doorloopruimte. Het vergroten van de vrije doorloopruimte is essentieel voor de toegankelijkheid van de stad.

Bij de Agenda Amsterdam Autoluw is een amendement aangenomen van de leden Ernsting (GroenLinks), Bakker (SP) en Boutkan (PvdA). Het amendement vraagt om "*'minimaal 1,80 meter' te wijzigen in 'zoveel mogelijk 2 meter of meer'* ". Daarop is in het beleidskader Ruimte voor de voetganger opgenomen dat we overal streven naar een vrije doorloopruimte van 200 cm of meer. Deze wijziging is uitgewerkt op pagina 8 van het beleidskader. Tevens is op pagina 10 aangegeven dat bij het vergunnen van terrassen, uitstallingen en andere objecten op het trottoir een minimum van 200 cm vrije doorloopruimte gehanteerd wordt.

Het amendement heeft er niet toe geleid dat we de absolute ondergrens voor de vrije doorloopruimte verhoogd hebben naar 200cm. Het stellen van een ruimere absolute ondergrens achten we niet verstandig, omdat er in de praktijk situaties voorkomen waar méér dan 180 cm vrije doorloopruimte fysiek niet inpasbaar is. Daarmee zou er in de praktijk te vaak van de norm moeten worden afgeweken, waarmee de norm zijn 'hardheid' verliest. Dat achten we onwenselijk.

De gewenste vrije doorloopruimte loopt op tot 3,60 meter in de hoogste categorie. Alleen met goede onderbouwing (beschreven in het beleidsstuk) kan van deze doorloopruimte afgeweken worden.

Het parkeren van fietsen is een belangrijk aandachtspunt om de vrije voetgangersruimte te borgen. Vanuit Programma Fiets is de afgelopen jaren ingezet op het verbeteren van de stallingsmogelijkheden (zowel op straat als inpandig), om de overlast van fietsen op het trottoir te verminderen. Op verschillende locaties is in het verlengde daarvan een gebiedsverbod afgegeven voor fietsparkeren buiten de voorzieningen.

Vanuit Programma Autoluw wordt de komende jaren nog meer ruimte gemaakt om autoparkeren om te vormen naar fietsparkeren, zodat de druk van geparkeerde fietsen op de voetgangersruimte afneemt. Het Beleidskader Ruimte voor de Voetganger zal mede gaan dienen als onderbouwing voor deze aanpak.

AD 1b Het beleidskader wordt na vaststelling toegepast op alle herinrichtingsprojecten in de stad en bij het uitvoeren van tussentijdse wijzigingen in de inrichting.
Dat betekent dat we nu niet actief straten gaan herinrichten om meer voetgangersruimte te maken, maar dat we het beleid toepassen op het moment dat een herinrichting zich aandient. Alleen met goede onderbouwing (beschreven in het beleidsstuk) kan bij een herinrichting van de gewenste doorloopruimte afgeweken worden.

Voor projecten zal dit als gevolg hebben dat er scherpere keuzes gemaakt moeten worden. Op dit moment is de ruimte die aan de voetganger wordt toegekend vaak nog de restruimte in het profiel,

nadat de andere modaliteiten (openbaar vervoer, fiets, auto) hun eigen 'minimum maat' toegekend gekregen hebben. Door voor de voetganger minimale maten bestuurlijk vast te stellen geven we de voetganger meer positie, waardoor dit belang beter geborgd kan worden in herinrichtingsprojecten en bij het verlenen van vergunningen, waaronder terrassen (zie AD1c).

Dit beleidskader is géén uitvoeringsprogramma. Er zijn dus geen uitvoeringsprojecten aan gekoppeld om onmiddellijk meer ruimte voor de voetganger te maken. Wél is in de Agenda Amsterdam Autoluw als maatregel opgenomen dat de komende jaren voetgangersknelpunten aangepakt worden op 15 stadsstraten, om de doorloopruimte te verbeteren. Het gaat hierbij niet om een complete herinrichting, maar om kleinere ingrepen die we in overleg met bewoners en ondernemers uitvoeren.

AD 1c Het beleidskader leidt ertoe dat de nadere regels voor terrassen en winkeluitstallingen in de stadsdelen herzien moeten worden.
Het voetgangersbeleid gaat uit van minimale maatvoering voor de vrije doorloopruimte. Dat wil zeggen: de ruimte op de stoep die beschikbaar is voor de voetganger, zonder obstakels. Dit betekent dat na vaststelling van het beleidskader 'Ruimte voor de voetganger' de stadsdelen hun terrasregels en regels voor winkeluitstallingen en andere objecten hierop aan moeten passen. Directie V&OR zal hen hierbij in 2020 en 2021 ondersteunen.

De terrasregels en regels voor (winkel)uitstallingen in de stadsdelen dienen gebaseerd te worden op het Beleidskader ruimte voor de voetganger. Met name op de terrassen zal dit een behoorlijke impact hebben. Daarom is in het beleid ruimte geboden om bij nadere regelgeving voor terrassen en uitstallingen onderbouwd af te wijken van de *gewenste* maatvoering, zolang een minimum doorloopruimte van 2 meter behouden blijft.

Daarbij gaat dit beleidskader er niet vanuit dat bestaande terrasvergunningen worden opengebroken of ingetrokken. Terrasvergunningen kennen een looptijd van 3 tot 5 jaar. De stadsdelen kunnen ervoor kiezen bestaande vergunningen ongemoeid te laten en bij het afgeven van nieuwe vergunningen nieuwe normen te hanteren, op basis van het beleidskader.

Inspraak- en advies t/m 1 april
Het beleidskader doorloopt momenteel de inspraak en is parallel daaraan aangeboden aan de stadsdeelbesturen ter advies. We ontvangen de adviezen graag uiterlijk 1 april. Mocht dat onverhoopt niet lukken, dan horen we dat ook graag.

Financiële consequenties

- Het beleidskader Ruimte voor de voetganger heeft geen directe financiële consequenties. Er is geen uitvoeringsprogramma gekoppeld aan het kader. Verbeteringen voor de voetganger worden meegenomen bij reeds geplande herinrichtingsprojecten en via de maatregel "Opheffen 15 voetgangersknelpunten" uit de Agenda Amsterdam Autoluw.

Bestuurlijk Overleg Stad-Stadsdelen portefeuilles Openbare Ruimte, Groen, Dierenwelzijn en Reiniging

Vervolgtraject
• Einde inspraak- en consultatieperiode: 1 april 2020. • Opstellen Nota van beantwoording & aanpassingen doorvoeren in beleid: mei 2020 • Bestuurlijke besluitvorming (college, commissie, raad): juni/juli 2020 • Aanpassen terrasregels en uitstallingenregels stadsdelen: september 2020 – eind 20201

Behandelend ambtenaar en toestelnummer
• [redacted]